МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИ НСЬКОГО
Філологічний факультет
Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної роботи _____
31 серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕХАНІЗМИ І КЛІНІКА МОВЛЕННЄВИХ, СЕНСОРНИХ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ
Ступінь бакалавра
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 016 Спеціальна освіта
Освітньо-професійна програма Логопедія. Спеціальна психологія
Філологічний факультет

2022– 2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**МЕХАНІЗМИ І КЛІНІКА МОВЛЕННЄВИХ, СЕНСОРНИХ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ** » для студентів спеціальності 016 спеціальна освіта.

Розробник: к.п.н., доцент Кисличенко В.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спеціальної освіти
Протокол від «22» серпня 2022 року № 2
Завідувач кафедри _____ (Савінова Н. В.)

Анотація Вивчення дисципліни спрямоване на підготовку студентів до роботи з дітьми з сенсорними, мовленнєвими та інтелектуальними порушеннями; формування знань про порушення слуху, зору, мовлення, інтелекту; вміння їх діагностувати та диференціювати, визначати первинний дефект та структуру дефекта для розробки ефективних корекційних програм для дітей із зазначеними порушеннями.

Ключові слова: слуховий аналізатор, стійкі порушення слуху, органи мовлення, інтелект, олігофренія, деменція, межові форми, спотворений розвиток.

Abstract. The study of discipline is sent to the makeready of students with children with sensory, speech and intellectual violations; forming of knowledge about violation of rumor, sight, broadcasting, intellect; ability of them to diagnose and differentiate, determine a primary defect and structure of defect for effective correction program development for children with the marked violations.

Key words: auditory analyzer, persistent hearing impairment, speech organs, intelligence, mental retardation, dementia, borderline forms, distorted development.

Опис навчальної дисципліни
1.1. Денна форма навчання

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 4</td><td>Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність: 016 Спеціальна освіта</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання</td><td rowspan="4"></td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-ий</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-ій</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3
самостійної роботи студента - 4</td><td rowspan="8">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
бакалавр</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>12 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>80 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: ≈ 33,3\ 66,7

Заочна форма навчання

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 4</td><td>галузь знань 01 Освіта / Педагогіка</td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт,</td><td rowspan="11">Спеціальність: 016 Спеціальна освіта</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Загальна кількість годин – 120</td><td>3-й</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>4 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>4 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>4 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>108 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: ≈ 10\ 90

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1. Мета: сформувати у студентів професійні компетенції, спрямовані на адекватний вибір методів медико-педагогічної діагностики, корекції і компенсації слухових і мовленнєвих порушень, врахування особливостей розвитку дітей з порушенням інтелектуального розвитку; основних понять анатомії і фізіології органів слуху і мовлення у дітей, їх

патології (аномалії розвитку і захворювання), клінічна характеристика і особливості перебігу; особливості розвитку дітей з порушенням інтелектуального розвитку, етіологія та патогенез різних форм розумової відсталості, що виникають у процесі нормального та патологічного перебігу онтогенеза.

1. 2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: знайомство студентів з анатомо-фізіологічними особливостями слухового і мовленнєвого аналізаторів, з причинами і основними симптомами порушень слуху і мовлення у дітей;

- підготовка студентів з теоретичних і практичних питань отоларингології в обсязі, необхідному педагогові-дефектологові для виховання і навчання дітей в спеціалізованих установах;
- навчання студентів розрізненню основних форм аномального психічного розвитку дітей, давати якісну психолого-педагогічну характеристику, розрізняти і характеризувати особливості пізнавальної діяльності дітей із різними відхиленнями в розвитку; визначати клініку та симптоматику складних дефектів розвитку; знайомство студентів з принципами аналізу наукової і методичної літератури.

Передумови для вивчення дисципліни:

«Вікова анатомія і фізіологія», «Основи медичних знань і здорового способу життя», «Основи генетики», «Спеціальна педагогіка з основами дидактики», «Невропатологиия», «Психопатологія», «Спеціальна психологія», «Фізична реабілітація осіб з вадами мовлення», «Логопедія з історією логопедії».Навчальна дисципліна складається з 7ми кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

ПРН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

ПРН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

ПРН4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

ПРН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

ПРН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

ПРН7. Вільно спілкуватися державною мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

ПРН8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

ПРН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

ПРН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

П**РН12**. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

П**РН13**. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

ПРН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

ПРН16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

І. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ІІ. Фахові:

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Кредит 1. Поняття інтелекту та інтелектуальних порушень

Тема 1. Поняття про інтелект і інтелектуальні порушення.

Тема 2. Інтеграційні рівні кіркової діяльності. Регуляція інтелектуальної діяльності.

Кредит 2. Олігофренія

Тема 3. Клініка інтелектуальних порушень при олігофренії. Клініка і патогенез провідного порушення (основного симптому) олігофренії.

Тема 4. Клініка диференційованих форм олігофренії.

Тема 5 Спадкові форми олігофренії.

Тема 6. Екзогенно обумовлені форми олігофренії.

Тема 7. Ускладнені форми олігофренії.

Кредит 3. Деменція

Тема 8. Клініка інтелектуальних порушень при деменції.

Тема 9. Клінічні форми деменцій.

Кредит 4. Межові форми та спотворений розвиток

Тема 10. Класифікація межових станів інтелектуальної недостатності (В. В. Ковальов, 1973)

Тема 11. Клініка суміжних форм інтелектуальних порушень.

Тема 12. Клініка інтелектуальних порушень при спотвореному психічному розвитку

Тема 13. Клініка інтелектуальних порушень при відставанні у розвитку окремих компонентів психічної діяльності, при церебрастенічному і психоорганічному синдромах.

Тема 14. Клініка інтелектуальних порушень при мікросоціальній педагогічній занедбаності .

3. Структура навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
Кредит 1. Поняття інтелекту та інтелектуальних порушень						
Тема 1. Поняття про інтелект і інтелектуальні порушення.	16	2	2			12
Тема 2. Інтеграційні рівні кіркової діяльності. Регуляція інтелектуальної діяльності.	14					14
Усього	**30**	**2**	**2**			**26**
Кредит 2. Олігофренія						
Тема 3. Клініка інтелектуальних порушень при олігофренії. Клініка і патогенез провідного порушення (основного симптому) олігофренії.	4		2			2
Тема 4. Клініка диференційованих форм олігофренії.	10	2	2	2		4
Тема 5 Спадкові форми олігофренії.	4		2			2
Тема 6. Екзогенно обумовлені форми олігофренії.	6		2			4
Тема 7. Ускладнені форми олігофренії.	6			2		4
Усього	**30**	**2**	**8**	**4**		**16**
Кредит 3 Деменція						
Тема 8. Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	6	2		2		8
Тема 9. Клінічні форми деменцій.	4			2		16
Усього	**30**	**2**		**4**		**24**
Кредит 4. Межові форми та спотворений розвиток						
Тема 10. Класифікація межових станів інтелектуальної недостатності (В. В. Ковальов, 1973)	8	2		2		
Тема 11. Клініка суміжних форм інтелектуальних порушень.	6	2		2		4
Тема 12. Клініка інтелектуальних порушень при спотвореному психічному розвитку	6	2		2		4
Тема 13. Клініка інтелектуальних порушень при відставанні у розвитку окремих компонентів психічної діяльності, при церебрастенічному і психоорганічному синдромах.	6		2			2
Тема 14. Клініка інтелектуальних порушень при	4		2			4

мікросоціальній педагогічній занедбаності						
усього	**30**	**6**	**4**	**6**		**14**
	120	**12**	**14**	**14**		80

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
Кредит 1. *Поняття інтелекту та інтелектуальних порушень*						
Тема 1. Поняття про інтелект і інтелектуальні порушення.	16					16
Тема 2. Інтеграційні рівні кіркової діяльності. Регуляція інтелектуальної діяльності.	14					14
Усього	**30**					**30**
Кредит 2. Олігофренія						
Тема 3. Клініка інтелектуальних порушень при олігофренії. Клініка і патогенез провідного порушення (основного симптому) олігофренії.	10	2	2			6
Тема 4. Клініка диференційованих форм олігофренії.	2					2
Тема 5 Спадкові форми олігофренії.	2					2
Тема 6. Екзогенно обумовлені форми олігофренії.	4					4
Тема 7. Ускладнені форми олігофренії.	4					4
Кредит 3. деменція						
Тема 8. Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	4			2		2
Тема 9. Клінічні форми деменцій.	4					4
Усього	**30**	**2**	**2**	**2**		**44**
Кредит 4. Межові форми та спотворений розвиток						
Тема 10. Класифікація межових станів інтелектуальної недостатності (В. В. Ковальов, 1973)	8	2		2		6
Тема 11. Клініка суміжних форм інтелектуальних порушень.	6					6
Тема 12. Клініка інтелектуальних порушень при спотвореному психічному розвитку	6		2			4
Тема 13. Клініка інтелектуальних порушень при відставанні у розвитку окремих компонентів психічної діяльності, при церебрастенічному і психоорганічному синдромах.	6					6
Тема 14. Клініка інтелектуальних порушень при мікросоціальній педагогічній занедбаності	4					4
Усього	**30**		**2**	**2**		**34**
РАЗОМ:	**120**	4	4	4		**108**

4. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
	Кредит 1. *Поняття інтелекту та інтелектуальних порушень*	
1.	**Тема 1.** Поняття про інтелект і інтелектуальні порушення.	2
	Кредит 2. Олігофренія	
2.	**Тема 4.** Клініка диференційованих форм олігофренії.	2
	Кредит 3. Деменція	
3.	**Тема 8**. Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	2
	Кредит 4. Межові форми та спотворений розвиток	
4.	**Тема 10.** Класифікація межових станів інтелектуальної недостатності (В. В. Ковальов, 1973)	2
5.	**Тема 11.** Клініка суміжних форм інтелектуальних порушень.	2
6.	**Тема 12.** Клініка інтелектуальних порушень при спотвореному психічному розвитку	2

	Усього	**12**

Теми лекційних занять
Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
	Кредит 2. Олігофренія	
1.	Клініка диференційованих форм олігофренії.	2
	Кредит 3. Деменція	
2	Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	2
	Усього	**4**

5.**Теми практичних занять**
Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	
	Кредит 1. *Поняття інтелекту та інтелектуальних порушень*	
1.	**Тема 1.** Поняття про інтелект і інтелектуальні порушення.	2
	Усього	**2**
	Кредит 2. Олігофренія та деменція	
2.	**Тема 3.** Клініка інтелектуальних порушень при олігофренії. Клініка і патогенез провідного порушення (основного симптому) олігофренії.	2
3.	**Тема 4.** Клініка диференційованих форм олігофренії.	2
4.	**Тема 5** Екзогенно обумовлені форми олігофренії.	2
5.	**Тема 6.** Ускладнені форми олігофренії.	2
		8
	Кредит 4. Межові форми та спотворений розвиток	
6.	**Тема 13**. Класифікація межових станів інтелектуальної недостатності	2
7.	**Тема 14.** Клініка інтелектуальних порушень при мікросоціальній педагогічній занедбаності	2
	Усього	**4**
	РАЗОМ	**14**

Теми практичних занять
Заочна форма навчання

№ п/п	*Назва теми*	
	Кредит 2. Олігофренія та деменція	
1.	**Тема 3.** Клініка інтелектуальних порушень при олігофренії. Клініка і патогенез провідного порушення (основного симптому) олігофренії.	2
	Кредит 3. Межові форми та спотворений розвиток	
2.	**Тема 12.** Клініка інтелектуальних порушень при спотвореному психічному розвитку	2
	Усього	**4**

7.Лабораторні заняття
Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
	Кредит 2. Олігофренія 4	
1.	**Тема 4.** Клініка диференційованих форм олігофренії.	2
2.	**Тема 7.** Спадкові форми олігофренії.	2
	Кредит 3 Деменція 4	
3.	**Тема 8**. Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	2
4.	**Тема 9.** Клінічні форми деменцій.	2
	Усього	**8**
	Кредит 4. Межові форми та спотворений розвиток 4	
5.	**Тема 10.** Клініка суміжних форм інтелектуальних порушень	2
6.	**Тема 11.** Клініка інтелектуальних порушень при відставанні у розвитку	2

	окремих компонентів психічної діяльності, при церебрастенічному і психоорганічному синдромах.	
7.	**Тема 12.** Клініка інтелектуальних порушень при спотвореному психічному розвитку	2
	Усього	**6**
	РАЗОМ	**14**

7. Лабораторні заняття
Заочна форма навчання

№ п/п	**Назва теми**	Кіль-кість год.
	Кредит 2. Олігофренія та деменція	
1.	**Тема 8**. Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	2
	Кредит 3. Межові форми та спотворений розвиток	
2.	**Тема 10.** Класифікація межових станів інтелектуальної недостатності (В. В. Ковальов, 1973)	2
	РАЗОМ	**4**

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ п/п	**Назва теми**	Кіль-кість год.
	Кредит 1. *Поняття інтелекту та інтелектуальних порушень*	
1.	**Тема 1.** Поняття про інтелект і інтелектуальні порушення.	12
2.	**Тема 2.** Інтеграційні рівні кіркової діяльності. Регуляція інтелектуальної діяльності.	14
	Усього	**26**
	Кредит 2. Олігофренія та деменція	
3.	**Тема 3.** Клініка інтелектуальних порушень при олігофренії. Клініка і патогенез провідного порушення (основного симптому) олігофренії.	2
4.	**Тема 4.** Клініка диференційованих форм олігофренії.	4
4.	**Тема 5** Спадкові форми олігофренії.	2
6.	**Тема 6.** Екзогенно обумовлені форми олігофренії.	4
7.	**Тема 7.** Ускладнені форми олігофренії.	4
	Усього	**16**
	Кредит 3 Деменція	
8.	**Тема 8**. Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	8
9.	**Тема 9.** Клінічні форми деменцій.	16
	Усього	**24**
	Кредит 4. Межові форми та спотворений розвиток	
11.	**Тема 11.** Клініка суміжних форм інтелектуальних порушень.	4
12.	**Тема 12.** Клініка інтелектуальних порушень при спотвореному психічному розвитку	4
13.	**Тема 13**. Клініка інтелектуальних порушень при відставанні у розвитку окремих компонентів психічної діяльності, при церебрастенічному і психоорганічному синдромах.	2
14.	**Тема 14.** Клініка інтелектуальних порушень при мікросоціальній педагогічній занедбаності	4
	Усього	**14**
	Разом	**80**

Заочна форма навчання

№ п/п	**Назва теми**	Кіль-кість год.
	Кредит 1. *Поняття інтелекту та інтелектуальних порушень*	
1.	**Тема 1.** Поняття про інтелект і інтелектуальні порушення.	16
2.	**Тема 2.** Інтеграційні рівні кіркової діяльності. Регуляція інтелектуальної діяльності.	14
	Усього	**30**
	Кредит 2. Олігофренія	
3.	**Тема 3.** Клініка інтелектуальних порушень при олігофренії. Клініка і патогенез провідного порушення (основного симптому) олігофренії.	6
4.	**Тема 4.** Клініка диференційованих форм олігофренії.	5
4.	**Тема 5** Спадкові форми олігофренії.	5
6.	**Тема 6.** Екзогенно обумовлені форми олігофренії.	4
7.	**Тема 7.** Ускладнені форми олігофренії.	4
	Кредит 3. деменція	
8.	**Тема 8**. Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	10
9.	**Тема 9.** Клінічні форми деменцій.	10
	Усього	**44**
	Кредит 4. Межові форми та спотворений розвиток	
10.	**Тема 10.** Класифікація межових станів інтелектуальної недостатності (В. В. Ковальов, 1973)	6
11.	**Тема 11.** Клініка суміжних форм інтелектуальних порушень.	6

12.	**Тема 12.** Клініка інтелектуальних порушень при спотвореному психічному розвитку	8
13.	**Тема 13**. Клініка інтелектуальних порушень при відставанні у розвитку окремих компонентів психічної діяльності, при церебрастенічному і психоорганічному синдромах.	10
14.	**Тема 14.** Клініка інтелектуальних порушень при мікросоціальній педагогічній занедбаності	4
	Усього	**34**
	Разом	108

Карта самостійної роботи

Кредит та тема	Академічний контроль (форма представлення)*	Кількість балів (за видами роботи)**	Кількість балів всього за кредит		
Кредит № 1 **1** Поняття про інтелект 2. Клініка інтелектуальних порушень при олігофренії. Клініка, патогенез провідного порушення олігофренії.	Презентація "Інтелект, як поняття"	20	50		
	Порівняльна таблиця розвитку дітей з нормотиповим розвитком та олігофренією»	15			
	Контрольна робота "Причини виникнення олігофренії"(За Сухаревою)	15			
Кредит 2 4.Диференційовані форми олігофренії. 5.Екзогенно обумовлені форми олігофренії 6.Ускладнені форми олігофренії.	Презентація «Форми олігофренії»	25	50		
	Контрольна робота	25			
Кредит № 3 7.Клініка інтелектуальних порушень при деменції.	Індивідуальне науково-дослідне завдання «Ілюстрований словник з теми Деменція»	25	50		
	Скласти порівняльну таблицю перебігу деменції у дорослих та дітей	25			
Кредит № 4 8.Клініка суміжних форм інтелектуальних порушень.	Презентація. "ЗПР, як форма межового інтелектуального порушення"	20	60		
	Індивідуальне дослідне завдання " Особливості інтелектуального розвитку дітей з руховими (сенсорними, мовленнєвими)порушеннями"	20			
	Контрольна робота Класифікація аутизму у сучасних дослідженнях	20			
ВСЬОГО за семестр – 80 год.					

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, коли студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури. Аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Студенту виставляється дуже добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати на достатньому рівні.

Студенту виставляється добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, але не має достатніх знань та вмінь для формування висновків, припускає несуттєві неточності.

Студенту виставляється достатньо, коли студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Студенту виставляється мінімально задовільно, коли студент володіє навчальним матеріалом поверхово та фрагментарно.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота														КР	Накопичувальні бали/сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	100	300/100
14	14	16	14	16	14	14	14	14	14	14	14	14	14		

Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: самостійні роботи, виконання тестових завдань, контрольні модульні роботи.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу, проблемне навчання, презентації, робота з підручником та додатковими джерелами, вправи, порівняльний аналіз; інтерактивні імітаційні методи (рольові ігри, ситуативні завдання).

11. Рекомендована література

Базова

5. Кисличенко В.А. Викладання курсу «Клініка інтелектуальних порушень» (ч.І. Олігофренія) студентам спеціальності «Корекційна освіта. (Логопедія)» Миколаїв : Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г. В., 2015. – 182 с.

6. Кисличенко В.А. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектру Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки : зб.наук.пр. / за ред. проф.Тетяни Степанової. - № 3 (58) 2017. - Миколаїв : МНУ імені В.О.Сухомлинського, 2017. - 182-187 с.

7. Кисличенко В. А. Викладання курсу «Клініка інтелектуальних порушень» ч. ІІ. Деменція» студентам спеціальності «Спеціальна освіта (логопедія)» : навчально-методичний посібник. - Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2020. - 60 с.

8. Кисличенко В. А., Сорочан Ю.Б. Логопедія з історією логопедії. Частина 2 : навчально-методичний посібник для студентів ІІІ курсу спеціальності «Корекційна освіта. Логопедія» (розділи «Дизартрія», «Порушення темпу мовлення несудомного характеру» та «Заїкання»). - Миколаїв : МНУ ім. В.С. Сухомлинського, 2017. - 134 с.

Допоміжна

Інформаційні ресурси

http://www.vashakniga.ru/book.asp?id=199406&rbr=118
http://www.bookline.ru/book943943.htm .
www.komarovskiy.net/blog/category/medicina